

Prima instanță: Judecătoria Ceadâr-Lunga
Judecător: L. Caraianu
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat
Judecători: A. Curdov, G. Colev, Șt. Starciuc

Dosarul nr. 2ra-695/16

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M.,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de către avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Ceadâr-Lunga din 12 mai 2015,

c o n s t a t ă

La 22 ianuarie 2015, avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. s-a adresat în judecătoria Ceadâr-Lunga cu acțiune împotriva IMSP Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga, solicitând:

- stabilirea circumstanțelor, în care medicul Uzun Mihail a aflat informația confidențială privind starea sănătății pacientei R.M.,

- dispunerea aplicării sancțiunii în privința persoanelor responsabile pentru asigurarea garanțiilor confidențialității și securității datelor medicale cu caracter personal în cadrul Centrului de Sănătate Ceadâr-Lunga,

- stabilirea încălcării de către medicul Uzun Mihail a tuturor drepturilor, indicate în cerere, în special faptele de refuz în acordarea asistenței medicale, divulgarea informației confidențiale, introducerea notificărilor în fișa medicală, discriminarea și dezonorarea, admise de către medicul Uzun Mihail în privința pacientei R.M.,

- dispunerea aplicării sancțiunilor în privința medicului Uzun Mihail pentru fapte ilicite,

- încasarea de la intimat în beneficiul reclamantului a sumei de 50 000 lei cu

titlu de recuperare a prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantei a invocat că, la 26 august 2014, avocații Programului Procedurilor Judiciare Strategice a Institutului pentru Drepturile Omului (IDO) RM au acordat consultație juridică R.M., anul nașterii 01 iunie 1964.

În cadrul consultației juridice a fost solicitată implicarea Institutului pentru Drepturile Omului în scopul clarificării circumstanțelor de încălcare a drepturilor ce se referă la refuzul în acordarea asistenței medicale, nerespectarea confidențialității datelor personale privind starea sănătății și discriminarea persoanei. S-a menționat și faptul că R.M. a comunicat că locuiește în or. Ceadâr-Lunga, str. Lenin, 82.

La începutul lunii august anului 2014, R.M. s-a adresat la medicul de familie Manceva M. pentru o consultație, deoarece starea sănătății se agrava. Medicul de familie, Manceva M., după consultarea R.M., i-a comunicat ultimei, că urmează să se adreseze pentru asistență medicală medicului Uzun Mihail, care activează în Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga.

A mai fost menționat faptul că, Manceva M., împreună cu R.M. au mers la medicul Uzun Mihail, iar în cabinetul medicului Uzun Mihail a intrat doar medicul de familie Manceva M., iar R.M. a rămas în coridor. Aproximativ peste 10 minute, medicul de familie a ieșit din cabinetul lui Uzun M. și i-a comunicat R.M. că medicul Uzun M. a refuzat să o primească în cabinetul său pentru consultație și acordarea asistenței medicale.

Peste o săptămână, când reclamanta ocazional a răsfoit fișa sa medicală, a observat că în conținutul fișei Uzun Mihail a scris motivul din care el a refuzat să o consulte și să-i acorde asistență medicală: „Eu, Uzun Mihail, refuz să examinez pacienta R.M., a.n. 1964, din motivul, că pacienta este infectată cu virusul HIV/SIDA, din motivul riscului infectării și pericolului pentru sănătatea medicului”.

Susține că, ea nu a comunicat nici medicului de familie d-ei Manceva M., nici medicului Uzun Mihail, că are HIV, precum și în fișa medicală nu sunt notificări privind această maladie.

La 02.09.2014 în adresa Centrului de Sănătate, în interesele reclamantei, a fost depusă cerere, prin intermediul căreia a fost solicitată examinarea detaliată, completă și obiectivă a faptelor invocate mai sus.

La 23.12.2014, în adresa Institutului pentru Drepturile Omului în Moldova a fost expediat răspunsul Centrului de Sănătate Ceadâr-Lunga nr. 05.12.2014 nr. 788.

În conținutul răspunsului se menționează, că: „Administrația IMSP Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga a constatat, că R.M. s-a adresat medicului de familie Manceva M., care i-a dat biletul de trimitere pentru consultația medicului-urolog. Medicul-urolog a trimis pacienta la ultrasonografia rinichilor, care urma să fie efectuată în secția consultativă din spitalul raional. Din motivul că în secția consultativă medicul Tancurov F. nu era, medicul de familie s-a adresat fără pacienta la medicul, care efectuează ultrasonografia, domn-lui Uzun Mihail, în

centrul de familie.

S-a menționat că, Uzun Mihail, a explicat medicului de familie d-ei Manceva M., care deja examinase pacienta R.M. în secția chirurgicală la 11.07.2014, că atunci pacienta însăși a comunicat despre maladie pe care o are, și că la momentul respectiv ea nu are nevoie în efectuarea urgentă a ultrasonografiei rinichilor. După această discuție, medicul de familie a insistat ca Uzun Mihail să noteze acest fapt în fișa medicală pe care personal a transmis-o pacientei R.M.. Nu a avut loc careva divulgare a informației confidențiale, deoarece pacienta însăși a comunicat, că are HIV pozitiv și el a vorbit numai cu medicul de familie. Medicului Uzun M. i-a fost comunicat, ca în continuare el să nu admită astfel de situații.

Cererea reclamantei a fost întemeiată pe prevederile art. art. 16, 28, 36 din Constituția RM, art. art. 8 și 14 din Convenția Europeană privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. art. 14, 17, 19, 20 și 41 din Legea „Ocrotirii sănătății”, nr. 411 din 28.03.1995, art. art. 5, 12 din Legea „Cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului” nr. 263-XVI din 27.10.2005, art. art. 14, 261 și 27 din Legea „Cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA” nr. 23-XVI, art. art. 13, 17 și 18 din Legea „Cu privire la exercitarea profesiei de medic” nr. 264-XVI din 27.10.2005, art. art. 3, 5 și 19 din Legea „Privind protecția datelor cu caracter personal” nr. 133 din 08.07.2011, art. art. 2 și 17 din Legea „Cu privire la asigurarea egalității” nr. 121 din 25.05.2012, art. art. 1403, 1422, 1423 Cod Civil RM, Hotărârea Plenului CSJ nr. 9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”.

De asemenea, reprezentantul reclamantei a indicat că a avut loc o gravă încălcare a prevederilor acte normative naționale și Internațional, enumerate anterior, care garantează dreptul oricărui cetățean la asigurarea asistenței medicale calificate, apărarea de la acțiuni de discriminare, precum și respectarea dreptului la securitatea și confidențialitatea datelor cu caracter personal privind starea sănătății.

A mai indicat reprezentanta în cerere că, din informația prezentată de către reclamantă rezultă că în cadrul Centrului de Sănătate Ceadâr-Lunga nu există garanțiile securității datelor cu caracter personal privind starea sănătății pacientei, deoarece R.M. nu a comunicat nici medicului de familie - d-ei Manceva, nici medicului Uzun Mihail privind infectarea cu virusul HIV, iar ca urmare a rămas necunoscut faptul de la cine d-nul Uzun Mihail a aflat despre diagnosticul pacientei R.M..

Concomitent, refuzul de primire în cabinetul său a pacientei infectate cu HIV, precum și refuz în consultarea și acordarea asistenței medicale de către medicul Uzun Mihail este ilegal, nejustificat și discriminatoriu, deoarece toate instituțiile medicale inclusiv medicii sunt obligați să asigure cu un nivel cel mai înalt accesul nelimitat și echitabil tuturor pacienților la toate serviciile de sănătate.

Motivul, indicat de către medicul Uzun Mihail - subtextul refuzului în acordarea asistenței medicale „Eu, Uzun Mihail, refuz să examinez pacienta

R.M., a.n. 1964, din motivul că pacienta este infectată cu virusul HIV/SIDA, din motivul riscului infectării și pericolului pentru sănătatea medicului” reprezintă o probă elocventă a discriminării și stigmatizării persoanelor cu infecția HIV, deoarece refuz în acordarea asistenței medicale după criteriul HIV/SIDA, provoacă izolarea și încercarea de a exclude acestor persoane din societate din motivul fricii nejustificate de a fie infectat.

Conform legii și standardelor acordării asistenței medicale, medicii în timpul executării obligațiilor de serviciu sunt obligați să întreprindă toate măsuri de precauție pentru excluderea riscului de infectare a lor cu diferite maladii și pentru garantarea securității pacienților.

Regula respectivă este imperativă, deoarece nu toți pacienții comunică personalului medical despre maladiile de care ei suferă, de asemenea, pacienții pot fi infectați, neștiind despre acest fapt.

A mai menționat reprezentanta reclamantei că în cazul respectiv, chiar dacă R.M. ar putea fi purtătoarea de infecția HIV, consultarea și acordarea asistenței medicale nu include careva risc de infectare sau careva pericol pentru sănătatea medicului, în cazul în care Uzun Mihail ar fi lua în considerație deontologie medicală și măsurile generale de precauție, care urmează să fie întreprinse în cazul de acordarea asistenței medicale.

Refuz în acordarea asistenței medicale d-ei R.M. de către medicul Uzun Mihail a adus și la divulgarea statutului HIV a pacientei de către medicul de familie d-na Manceva, care nu a știut despre acest fapt, dar chiar și când a aflat a continuat să-i acorde susținere și asistență medicală reclamantei, manifestând față de ultima respectul.

Sa invocat și faptul că fișa medicală a pacientei nu conținea informația despre infectarea ei cu virusul HIV. Astfel, medicul Uzun Mihail a notificat în fișa medicală informația confidențială fără acordul pacientei. Din acest motiv, R.M. nu vrea să prezinte fișa altor medici, deoarece ei vor afla despre statutul ei de HIV, crescând riscul să fie supusă discriminării.

Menționează reprezenta reclamantei că, în urma acestui incident, reclamantei îi este frică să se adreseze în Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga pentru asistență medicală, deoarece personalul medical deține informația despre starea sănătății ei, care este confidențială și că în viitor și alții medici pot să-i refuze în consultație și asistență medicală. Refuzul în acordarea asistenței medicale a provocat reclamantei traume emoționale și psihologice, stare de neliniște, frică, deoarece din motivul acțiunilor discriminatorii săvârșite de către medicul Uzun Mihail ea nu mai are încredere în instituția medicală din orașul ei natal și consideră că tot personal medical știe despre starea sănătății ei și îi va refuza acordarea asistenței medicale sau va divulga informația locuitorilor or. Ceadâr-Lunga.

Consideră că, medicul Uzun Mihail ilegal și nejustificat a refuzat în acordarea asistenței medicale pacientei R.M., a divulgat informația confidențială privind starea sănătății pacientei R.M., a introdus în conținutul fișei medicale informația confidențială, prin ce a provocat prin acțiunile și inacțiunile sale discriminarea și stigmatizarea pacientei R.M..

În cadrul examinării cauzei, reclamanta și-a precizat cerințele acțiunii și a solicitat constatarea săvârșirii de către medicul Uzun Mihail a următoarelor acțiuni: refuz în acordarea asistenței medicale, divulgarea informației confidențiale cu caracter personal, înscrierea în fișa medicală, discriminarea după statutul HIV și stigmatizarea după acest statut, săvârșite în privința pacientei R.M. ca ilegale și neîntemeiate.

De asemenea, a solicitat încasarea din contul ÎMSP Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga și Uzun Mihail în mod solidar în beneficiul R.M. a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ceadâr-Lunga din 12 mai 2015, acțiunea a fost admisă parțial după cum urmează:

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul medicului Uzun Mihail privind acordarea ajutorului medical, fiind constatat faptul discriminării pacientei R.M. după statutul HIV.

S-a încasat în mod solidar din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga și Uzun Mihail în mod solidar în beneficiul R.M. prejudiciului moral cauzat, în sumă de 10 000 lei.

În rest, pretențiile acțiunii, și anume în partea recunoașterii de comiterea de către medicul Uzun Mihail a faptelor de divulgarea informației confidențiale cu caracter personal, înregistrarea în fișa medicală ca ilegale, comise în privința pacientei R.M. și încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă de 40 000 lei, s-a respins ca neîntemeiate.

S-a încasat în mod solidar din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga și Uzun Mihail în bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015, s-a respins apelul declarat de către avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. și s-a menținut hotărârea Judecătorei Ceadâr-Lunga din 12 mai 2015.

La 20 ianuarie 2016, în termenul prevăzut de lege, avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M., a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015, solicitând:

Casarea parțială a deciziei Curții de Apel Comrat din 01 decembrie 2015 și a hotărârii Judecătorei Ceadâr-Lunga din 12 mai 2015 în partea prin care s-a încasat în mod solidar din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga și Uzun Mihail în mod solidar în beneficiul R.M. prejudiciului moral cauzat, în sumă de 10 000 lei.

Pronunțarea unei hotărâri noi privind, prin care să se dispună recunoașterea comiterii de către medicul Uzun Mihail următoarelor fapte/acțiuni: divulgarea informației confidențiale cu caracter personal, marcarea fișei medicale, comise în privința pacientei R.M. - drept ilegale și neîntemeiate.

Încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga și Uzun Mihail în mod solidar în folosul R.M. a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate

pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, s-a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat normele de drept material, aprecierea probelor a fost arbitrară, nu s-a dat apreciere corectă dovezilor prezentate, s-a acordat o compensație vădit disproporțională cu circumstanțele cauzei.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or nu s-a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor contestate, ci s-au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor

stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de avocatul Doronceanu Olesea în interesele R.M. se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță